

CILC2022: XIII Congreso Internacional de Lingüística de corpus

Las potencialidades didácticas del *Corpus de textos galegos escritos por estudiantes no ámbito académico* (CORTEGAL) para el desarrollo de la competencia escrita en lengua gallega

MARÍA ÁLVAREZ DE LA GRANJA

INSTITUTO DA LINGUA GALEGA-UNIVERSIDADE DE SANTIAGO DE COMPOSTELA



Esta presentación es parte del proyecto de I+D+i PGC2018-096069-B-I00, financiado/a por MCIN/AEI/10.13039/501100011033/ y FEDER "Una manera de hacer Europa"

Objetivos

- ❑ Presentar el corpus CORTEGAL (*Corpus de textos galegos escritos por estudantes no ámbito académico*)
- ❑ Mostrar algunas posibilidades de explotación didáctica relativas al ámbito discursivo

Estructura

- ❑ Presentación de CORTEGAL
- ❑ Problemas anotados en el nivel discursivo
- ❑ Explotación en el aula
- ❑ Conclusiones
- ❑ Referencias bibliográficas

Presentación de CORTEGAL



Características de CORTEGAL

Autoría de los textos

- Textos elaborados por alumnado de Galicia al finalizar segundo de Bachillerato (el gallego puede ser L1 o L2, pero es lengua de instrucción y de estudio en todos los cursos de Primaria y Secundaria).

Contexto

- Examen de lengua y literatura gallegas de las pruebas de acceso a la universidad (curso 2016-2017): pregunta de comentario en que el alumnado debe elaborar un texto argumentativo de entre 200 y 250 palabras sobre un tema dado

Tamaño del corpus

- 1000 textos, 266.387 formas (241.410 si no se computan los signos de puntuación).

Plataforma

- Los textos se transcribieron y anotaron en TEITOK (Janssen, 2016) (el corpus está en fase de revisión, pero es consultable en <http://ilg.usc.gal/cortegal/>)

Características de CORTEGAL

Anotación de los textos

- Formas eliminadas, formas añadidas a posteriori, formas de lectura dudosa
- Lema y categoría gramatical (Freeling)
- Corrección y anotación con códigos de las formas / secuencias no estándares en seis niveles lingüísticos (ortográfico, morfológico, léxico, gramatical, semántico y discursivo) (Análisis informatizado de errores: Dagneaux, Denness & Granger 1998; Boyd & al. 2019; Díez-Bedmar 2021...).
- Clasificación de los conectores textuales
- Metadatos con información cualitativa y cuantitativa: número de palabras, lemas, párrafos, enunciados...



Características de CORTEGAL

Anotación de las formas o secuencias no estándares

- *Nivel ortográfico*: problemas ortográficos (acentuación, mayúsculas / minúsculas...)
- *Nivel morfológico*: problemas relativos a la flexión
- *Nivel léxico*: formas o expresiones léxicas que no pertenecen al gallego estándar
- *Nivel gramatical*: problemas relativos a la construcción de frases y oraciones
- *Nivel semántico*: palabras usadas con un valor que no les corresponde; redundancias; omisión de palabras necesarias para expresar el sentido buscado o esperado
- *Nivel discursivo*: problemas relativos a la construcción del texto y de adecuación a su registro

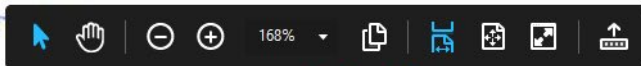
Visualización de los textos

- Los textos se pueden visualizar en diferentes capas

Versión manuscrita

entre os compañeiros do programa pero tamén supuxo a popularidade da cocina. Pero hai programas que nunca van a pasar de moda como "Arguiñano".

En mi opinión, ^a ~~de~~ cocina cada vez vai ser máis popular porque é ~~esta~~ un campo máis amplo a novidade e vanse descubrindo cousas novas e a xente vai ir gustar cada vez máis a gastronomía.



Versión inicial

Opciones de visualización

Texto: **Transcripción completa** **Versión final estudiante** **Estándar ortográfico** **Estándar morfológico** **Estándar léxico**
Estándar gramatical **Estándar semántico** **Estándar discursivo**

Mostrar: **Colores** **Alineación** **<pb>** **<lb>**

Etiquetas: **Lema estándar** **Lema original** **Clase de palabra (estándar)** **Tipo de problema** **Origen del problema**
Corrección derivada **Conector**

Edit the information about each word of this file by clicking on the word in the text below, or click [here](#) to edit the raw XML

A gastronomía nos últimos anos supuxo unha gran popularidade social.

Os cociñeiros famosos da actualidade non teñe máis de cincuenta anos aínda que sempre hai excepcións. O auxe que tivo o mundo da gastronomía vén impulsado polo achegamento a tecnoloxía e sobre todo ao internet. Grazas ao internet podemos buscar todo tipo de recetas e ata os cociñeiros suben vídeos explicando como se fai comidas determinadas, entón desta maneira impulsa a xente a interesarse por este mundo. Outras das cousas polo que se ve ~~influída~~ influída a comida é cando alguén deixa a súa casa e ten que valerse por si só, cociñando para el ou ela mesmo e inventando recetas ata conseguir unha variedade de comidas

~~O cad~~ aínda que os programas de televisión, os novos como "Master chef" poden ser unha moda pasaxeira porque ano tras ano céntranse máis nos problemas entre os compañeiros do programa pero tamén supuxo a popularidade da cociña. Pero hai programas que nunca van a pasar de moda como "Arguiñano"

En mi opinión, ~~na~~ a cociña cada vez vai ser mais popular porque ~~é un~~ un campo moi amplo a novidade e vánse descubrir cosas novas e a xente vaille gustar cada vez máis a gastronomía

Versión final

Opciones de visualización

Texto:

Mostrar:

Etiquetas:

Edit the information about each word of this file by clicking on the word in the text below, or click [here](#) to edit the raw XML

A gastronomía nos últimos anos supuxo unha gran popularidade social.

Os cociñeiros famosos da actualidade non teñe máis de cincuenta anos aínda que sempre hai excepcións. O auxe que tivo o mundo da gastronomía vén impulsado polo achegamento a tecnoloxía e sobre todo ao internet. Grazas ao internet podemos buscar todo tipo de recetas e ata os cociñeiros suben vídeos explicando como se fai comidas determinadas, entón desta maneira impulsa a xente a interesarse por este mundo. Outras das cousas polo que se ve influída a comida é cando alguén deixa a súa casa e ten que valerse por si só, cociñando para el mesmo e inventando recetas ata conseguir unha variedade de comidas

Aínda que os programas de televisión, os novos como "Master chef" poden ser unha moda pasaxeira porque ano tras ano céntranse máis nos problemas entre os compañeiros do programa pero tamén supuxo a popularidade da cociña. Pero hai programas que nunca van a pasar de moda como "Arguiñano"

En mi opinión, a cociña cada vez vai ser mais popular porque é un campo moi amplo a novidade e vánse descubrir cosas novas e a xente vaille gustar cada vez máis a gastronomía

Capa de corrección ortográfica

Opciones de visualización

Texto: **Transcripción completa** **Versión final estudiante** **Estándar ortográfico** **Estándar morfológico** **Estándar léxico**
Estándar gramatical **Estándar semántico** **Estándar discursivo**

Mostrar: **Colores** **Alineación** **<pb>** **<lb>**

Etiquetas: **Lema estándar** **Lema original** **Clase de palabra (estándar)** **Tipo de problema** **Origen del problema**
Corrección derivada **Conector**

Edit the information about each word of this file by clicking on the word in the text below, or click [here](#) to edit the raw XML

A gastronomía nos últimos anos supuxo unha gran popularidade social.

Os cociñeiros famosos da actualidade non **teñen** máis de cincuenta anos aínda que sempre hai excepcións. O auxe que tivo o mundo da gastronomía vén impulsado polo achegamento **á** tecnoloxía e sobre todo ao **Internet**. Grazas ao **Internet** podemos buscar todo tipo de recetas e ata os cociñeiros suben vídeos explicando como se fai comidas determinadas, entón desta maneira impulsa a xente a interesarse por este mundo. Outras das cousas polo que se ve influída a comida é cando alguén deixa a súa casa e ten que valerse por si só, cociñando para el mesmo e inventando recetas ata conseguir unha variedade de comidas

Aínda que os programas de televisión, os novos como "**MasterChef**" poden ser unha moda pasaxeira porque ano tras ano céntranse máis nos problemas entre os compañeiros do programa pero tamén supuxo a popularidade da cociña. Pero hai programas que nunca van a pasar de moda como "Arguiñano"

En mi opinión, **a** cociña cada vez vai ser **máis** popular porque é un campo moi amplo **á** novidade e **vanse** descubrir cousas novas e **á** xente vaille gustar cada vez máis a gastronomía

Capa de corrección morfológica

Opciones de visualización

Texto: **Transcripción completa** **Versión final estudiante** **Estándar ortográfico** **Estándar morfológico** **Estándar léxico**
Estándar gramatical **Estándar semántico** **Estándar discursivo**

Mostrar: **Colores** **Alineación** **<pb>** **<lb>**

Etiquetas: **Lema estándar** **Lema original** **Clase de palabra (estándar)** **Tipo de problema** **Origen del problema**
Corrección derivada **Conector**

Edit the information about each word of this file by clicking on the word in the text below, or click [here](#) to edit the raw XML

A gastronomía nos últimos anos supuxo unha gran popularidade social.

Os cociñeiros famosos da actualidade non **teñen** máis de cincuenta anos aínda que sempre hai excepcións. O auxe que tivo o mundo da gastronomía vén impulsado polo achegamento **á** tecnoloxía e sobre todo ao **Internet**. Grazas ao **Internet** podemos buscar todo tipo de recetas e ata os cociñeiros **soben** vídeos explicando como se fai comidas determinadas, entón desta maneira impulsa a xente a interesarse por este mundo. Outras das cousas polo que se ve influída a comida é cando alguén deixa a súa casa e ten que valerse por si só, cociñando para el mesmo e inventando recetas ata conseguir unha variedade de comidas

Aínda que os programas de televisión, os novos como "**MasterChef**" poden ser unha moda pasaxeira porque ano tras ano céntranse máis nos problemas entre os compañeiros do programa pero tamén supuxo a popularidade da cociña. Pero hai programas que nunca van a pasar de moda como "Arguiñano"

En mi opinión, **a** cociña cada vez vai ser **máis** popular porque é un campo moi amplo **á** novidade e **vanse** descubrir cousas novas e **á** xente vaille gustar cada vez máis a gastronomía

Capa de corrección discursiva

Opciones de visualización

Texto: **Transcripción completa** **Versión final estudiante** **Estándar ortográfico** **Estándar morfológico** **Estándar léxico**
Estándar gramatical **Estándar semántico** **Estándar discursivo**

Mostrar: **Colores** **Alineación** **<pb>** **<lb>**

Etiquetas: **Lema estándar** **Lema original** **Clase de palabra (estándar)** **Tipo de problema** **Origen del problema**
Corrección derivada **Conector**

Edit the information about each word of this file by clicking on the word in the text below, or click [here](#) to edit the raw XML

A gastronomía nos últimos anos **tivo** unha gran popularidade social.

Os cociñeiros famosos da actualidade non **teñen** máis de cincuenta anos, aínda que sempre hai excepcións. O auxe que tivo o mundo da gastronomía vén impulsado polo achegamento **á** tecnoloxía e sobre todo **a Internet**. Grazas **a Internet** podemos buscar todo tipo de **receitas** e ata os cociñeiros **soben** vídeos explicando como se fai comidas determinadas; entón, desta maneira, impulsa a xente a interesarse por este mundo. **Outra** das **circunstancias** **polas** que se ve influída a comida **encontrámola** cando alguén deixa a súa casa e ten que valerse por si só, cociñando para el mesmo e inventando **receitas** ata conseguir unha **certa** variedade de comidas.

Aínda que os programas de televisión, os novos como "Master**Chef**", **poden** ser unha moda pasaxeira porque ano tras ano **se centran** máis nos problemas entre os compañeiros do programa, **tamén** **supuxeron** a popularidade da cociña. Pero hai programas que nunca van pasar de moda como "Arguiñano".

Na **miña** opinión, **a** cociña cada vez vai ser **máis** popular porque é un campo moi **aberto** á novidade e **vanse** descubrir **cousas** novas e **á** xente vaille gustar cada vez máis a gastronomía.

Visualización de texto y anotaciones

Opciones de visualización

Texto: **Transcripción completa** **Versión final estudiante** **Estándar ortográfico** **Estándar morfológico** **Estándar léxico**
Estándar gramatical **Estándar semántico** **Estándar discursivo**

Mostrar: **Colores** **Alineación** **<pb>** **<lb>**

Etiquetas: **Lema estándar** **Lema original** **Clase de palabra (estándar)** **Tipo de problema** **Origen del problema**
Corrección derivada **Conector**

A	gastronomía	nos	últimos	anos	supuxo	unha	gran	popularidade	social	.
o	gastronomía	en+o	último	ano	supor	un	gran	popularidade	social	.
					S_w_su					

Os	cociñeiros	famosos	da	actualidade	non	teñe	máis	de	cincuenta	anos	D_pm_om	aínda	que	sempre	hai	excepcións	.	O
o	cociñeiro	famoso	de+o	actualidade	non	ter	máis	de	cincuenta	ano		aínda	que	sempre	haber	excepción	.	o
						O_let_om												

auxe	que	tivo	o	mundo	da	gastronomía	vén	impulsado	polo	achegamento	a	tecnoloxía	e	sobre	todo	ao
auxe	que	ter	o	mundo	de+o	gastronomía	vir	impulsar	por+o	achegamento	a+o	tecnoloxía	e	sobre	todo	a+o
											O_ac_om					D_reg_ad-su

Visualización de texto y anotaciones

A gastronomía nos últimos anos **tivo** unha gran popularidade social.

Os cociñeiros famosos da actualidade non **teñen** máis de cincuenta anos, aínda que sempre hai ex auxe que tivo o mundo da gastronomía vén impulsado polo achegamento **á** tecnoloxía e sobre tod Grazas **a Internet** podemos buscar todo tipo de **receitas** e ata os cociñeiros **soben** vídeos explicando comidas determinadas; entón, desta maneira, impulsa a xente a interesarse por este mundo. **Outras circunstancias polas** que se ve influída a comida **encontrámola** cando alguén deixa a súa casa e ter por si só, cociñando para el mesmo e inventando **receitas** ata conseguir unha **certa** variedade de c

Aínda que os programas de televisión, os novos como "**MasterChef**", poden ser unha moda pasaxe tras ano **se centran** máis nos problemas entre os compañeiros do programa, tamén **supuxeron** a popularidade da cociña. Pero hai programas que nunca van pasar de moda como "Arguiñano".

supuxo	
Estándar semántico	tivo
Lema estándar	supor
Clase de palabra (estándar)	Verbo (VMIS350) Main; indicative; past; third; singular
Tipo de problema	S_w_su

Búsquedas y filtrado

Búsqueda en el corpus

Búsqueda

CQL:

Buscar constructor de consultas | visualizar | opciones

Constructor de Consultas

Búsqueda de texto	Búsqueda de documentos
Versión final estudiante igual a <input type="text"/>	Título <input type="text"/>
Estándar ortográfico igual a <input type="text"/>	Tema [seleccionar] ▼
Estándar morfológico igual a <input type="text"/>	Convocatoria del examen [seleccionar] ▼
Estándar léxico igual a <input type="text"/>	Comisión delegada [seleccionar] ▼
Estándar gramatical igual a <input type="text"/>	Número de palabras <input type="text"/> - <input type="text"/>
Estándar semántico igual a <input type="text"/>	Número de lemas <input type="text"/> - <input type="text"/>
Estándar discursivo igual a <input type="text"/>	Densidad léxica <input type="text"/> - <input type="text"/>
Tipo de problema [seleccionar] ▼	Número de enunciados <input type="text"/> - <input type="text"/>
Origen del problema [seleccionar] ▼	Palabras por enunciado <input type="text"/> - <input type="text"/>
Clase de palabra (estándar) [seleccionar] ▼	Palabras enunciado más largo <input type="text"/> - <input type="text"/>
Clase de palabra (original) [seleccionar] ▼	Palabras enunciado más corto <input type="text"/> - <input type="text"/>
Lema estándar igual a <input type="text"/>	Número de párrafos <input type="text"/> - <input type="text"/>
Lema original igual a <input type="text"/>	Enunciados por párrafo <input type="text"/> - <input type="text"/>
Conector [seleccionar] ▼	
Añadir token	Anotaciones multipalabra
Buscar cancelar Ayuda	Código de error [seleccionar] ▼

Búsquedas y filtrado

Búsqueda en el corpus

Búsqueda **Buscar** constructor de consultas | visualizar | opciones

CQL:

Constructor de Consultas

Búsqueda	[seleccionar]	
Versión final estudiante	D_con_ad	
	D_con_om	
	D_con_su	
Estándar ortográfico	D_np_ad	
	D_np_om	
Estándar morfológico	D_pm_ad	
	D_pm_om	
	D_pm_su	
Estándar léxico	D_pm_wp	
	D_ref_ad-su	
Estándar gramatical	D_ref_om	
	D_ref_su	
Estándar semántico	D_reg_ad-su	
	D_reg_om	
Estándar discursivo	D_vmt_su	
	D_w_om	
Tipo de problema	G_conj_ad	
	G_conj_om	
	G_conj_su	
	[seleccionar]	

Título	<input type="text"/>
Tema	[seleccionar] v
Convocatoria del examen	[seleccionar] v
Comisión delegada	[seleccionar] v
Número de palabras	<input type="text"/> - <input type="text"/>
Número de lemas	<input type="text"/> - <input type="text"/>
Densidad léxica	<input type="text"/> - <input type="text"/>
Número de enunciados	<input type="text"/> - <input type="text"/>
Palabras por enunciado	<input type="text"/> - <input type="text"/>

Número de enunciados	<input type="text"/> - <input type="text"/>
Palabras por enunciado	<input type="text"/> - <input type="text"/>
Palabras enunciado más largo	<input type="text"/> - <input type="text"/>
Palabras enunciado más corto	<input type="text"/> - <input type="text"/>
Número de párrafos	<input type="text"/> - <input type="text"/>
Enunciados por párrafo	<input type="text"/> - <input type="text"/>

Problemas del nivel discursivo



Problemas anotados

1. Omisión, adición, sustitución y colocación errónea de signos de puntuación (*a cociña, é agora entendida case como unha arte*)
2. Omisión y adición inadecuada de párrafos (*A parte xa o simple feito de que as nenas queiran ser modelos e os nenos futbolistas, nós amosa esa desigualdad que nós debemos erradicar. Ensinemos os nenos o verdadeiro significado do valor, de a gran riqueza. da cultura e o esforzo diario. // Non é unha cuestión de pensamento dos máis pequenos, senón dos que debemos dar exemplo. //...*)
3. Referencias inadecuadas (*Pero, por suposto, os donos de ditas **marcas** fabrican en calqueira lugar menos no país. É dicir, os donos firman contratos con fábricas taiwanesas, thailandesas ou chinas, non dan traballo a obreiros norteamericanos ou europeos (esos son máis caros). E ese abaratamento de costes, de dudosa ética, son as que as manteñen con vida.*)

Problemas anotados

4. Omisión de elementos referenciales (*Nos últimos anos, a cociña adoptou unha nova dimensión que traslada a cociña ata a televisión e os outros medios*)
5. Omisión y adición inadecuada de conectores (*Por moito que un prato esté ben presentado, se non ten o sabor que o complemento a xente deixará de pedilo, por iso se se convina ben a presentación xunto co sabor, aumentalle o prestixio. Hai que ter en conta que non vale calquera para ser gastrónomo ou cociñeiro* [falta un conector del tipo de *Por outra banda*])
6. Sustitución de conectores interoracionales por conectores intraoracionales (por ejemplo, *Polo que* por *Así pois*): *poderíamos aforrar moito diñeiro e así por exemplo ir de vacacións. // Polo que, debemos de concienciarnos do diñeiro que gastamos e sobre todo en que o gastamos.*

Problemas anotados

7. Elipsis inadecuadas (*Unha gran parte das persoas que viaxan dun lugar a outro é para poder probar a comida típica de cada sitio, xa que forma parte da súa cultura, a igual que a vestimenta e a música e, por isto mesmo, acada tanta popularidade [falta a gastronomía]*)
8. Orden discursivamente inadecuado (*Mal vistas están todo tipo de marcas brancas*)
9. Registro inadecuado (*cada vez saen máis estudos sobre a comida*)

Problemas anotados

11. Enunciados demasiado complejos (*Dentro destas poderíamos destacar aquelas actividades máis consumistas como, por exemplo, mercar o móbil máis caro e bo que actualmente está á venda ou tamén vestir só roupas de marca, as cales en pouco se diferencian daquelas marcas pertencentes a empresas máis pequenas e descoñecidas, mais, son todos estes feitos os que fan que funcione a produtividade e, polo tanto, que tamén funcione o noso sistema económico baseado no capitalismo, naquel consumo sen fronteiras e incluso no malgaste de cartos, os cales moitas veces deberíamos destinar a aquelas persoas máis desfavorecidas en lugar de enriquecer aínda máis a aqueles que xa non son considerados ricos, senón multimillonarios).*
12. Enunciados ininteligibles (*Para poder solventar todo isto debemos levar a coincidencia a facilidade do que pode ser barato por mor da crise e que tamén resulta útil como todos os inventos).*



CORTEGAL como herramienta de aprendizaje



Corpus como herramienta de aprendizaje

- Aprendizaje guiado por datos (*data driven learning*)
- Alumnado como protagonista del aprendizaje
- Textos auténticos
- Función correctora

(Johns, 1997; Chambers & O' Sullivan, 2004; Gilquin & Granger, 2010; McEnery & Richard, 2010; Römer 2011; Timmis 2015; Vázquez Rozas & Blanco 2022)

CORTEGAL como herramienta de aprendizaje

- ❑ Explotación de concordancias
- ❑ Localización de textos de interés
- ❑ Trabajo con las capas de corrección

Extracción de ejemplos a través de concordancias

Búsqueda en el corpus

Búsqueda
CQL:

Buscar

[constructor de consultas](#) | [visualizar](#) | [opciones](#)

Opciones de búsqueda

Tipo de visualización: KWIC Context

aplicación CQP: CQP TT-CQP

Tamaño del contexto: palabras

Ordenar por:

Estrategia de concordancia:

209 resultados • ipm: 760.85 • Mostrando 0 - 100 • siguientes

Extracción de ejemplos a través de concordancias

Contexto	poderían haber dito doutra forma . Xa que a outra
Contexto	tren que non ten freos . Xa que a xente se
Contexto	evolución da propia sociedade . Xa que antigamente comíase
Contexto	rodeadas de luxos e extravagancia . Xa que considero que unha
Contexto	maior beneficio económico . Xa que está contratando un
Contexto	porque se dan . Xa que hoxe en día
Contexto	sociedade, o machismo . Xa que isto animará á
Contexto	grado de preparación que teña . Xa que isto permítelle
Contexto	a teñen os medios . Xa que [...] nos queren vender
Contexto	a un só detalle . Xa se vai vender como
Contexto	consumir non é unha opción . Xa sexan produtos de primeira
Contexto	, está gañando moitos seguidores . Xente que lle gusta
Contexto	adicta ó consumo incluso . Xente que é denominada como
Contexto	fundamentalmente á presión social . Á presión exercida polos
Contexto	a segunda cuestión/aspecto ; a curiosidade, o luxo
Contexto	cliente disfruta ao máximo ; a mistura de tendencias ou
Contexto	a famosa tortilla de patatas ; a nós, os galegos
Contexto	modernización das técnicas ; ao longo da

Análisis de ejemplos agrupados: puntuación

En los siguientes grupos de ejemplos hay algunos problemas en el empleo de los signos de puntuación. Corregid la puntuación y a continuación justificad la corrección realizada. ¿Hay alguna pauta de puntuación inadecuada que se repita en los ejemplos de cada grupo?

Hoxe en día, dáse moita importancia á comida. Isto débese en parte á paulatina evolución da propia sociedade. Xa que antigamente comíase o que se tiña, sen embargo agora hai donde escoller.

Aínda así creo que o principal erro neste caso é a impulsividade, que fai que en moitas ocasións digamos cosas que logo pensamos e eran mellor non dicilas ou se poderían haber dito doutra forma. Xa que a outra persoa poderíalle sentar mal.

En conclusión a evolución da gastronomía é un tren que non ten freos. Xa que a xente se está dando conta do ben que nos sentimos cando cocinamos para os nosos clientes ou para os nosos familiares e os facemos sentir felices.

Análisis de ejemplos agrupados: puntuación

Outro factor que influíu no acadamento de popularidade do ámbito da cociña, foi a preocupación polo que se come, na procura dunha mellora do estilo de vida e da saúde. O que conlevou a un forte interés pola cociña e a gastronomía dos diferentes países e a súa respectiva popularidade.

Dámoslle máis importancia a ter un Iphone 7 ou unhas Adidas que a estar san. O que provoca que esta idea se transmita e os nosos fillos se convirtan en materialistas.

Ensínannos a producir e a consumir, pero non a reflectir se esa produción é necesaria, xusta e adecuada. O que se repite para o consumo.

Análisis de ejemplos agrupados: puntuación

Vivimos nun mundo industrializado e cheo de publicidade que nos estimula a adquirir novos produtos continuamente. Produtos, en moitos casos, totalmente innecesarios.

Coa democracia chegou a globalización, a apertura ao novo mercado. Un mercado no que hoxe estamos metidos.

A outra principal causa é a crise. Unha crise que afecta a milleiros de persoas que apenas poden chegar a fin de mes.

Extracción de ejemplos a través de concordancias

Estándar discursivo	contiene ▾	feito
Tipo de problema	D_w_om ▾	

Análisis de ejemplos agrupados: elipsis

En algún lugar de los siguientes fragmentos, se omitió inadecuadamente el sujeto. Localizad el lugar en el que falta y colocad un sujeto adecuado al contexto. ¿Qué tiene en común todos los ejemplos?

Nos últimos anos a gastronomía e a cociña acadaron moita popularidade e relevancia dentro da sociedade. No noso país, concretamente en Galicia, ven dado en parte pola boa calidade e diversidade dos nosos produtos gastronómicos.

unha sociedade plenamente capitalista, prodúcese máis do que se vende e moitas veces vese reflexado coa creba das empresas

sen este gran consumo que se está levando a cabo a produtividade non sería tan elevada e provocaría fortes consecuencias na economía estatal.

Extracción de ejemplos a través de concordancias

Anotaciones multipalabra

Código de error	[seleccionar] ▼
	[seleccionar]
	D_ut_com
	D_ut_unin
	D_w_ad
	D_w_wp
	G_str-ref-top_su
	G_str_su
	G_w_ad
	S_w_ad

ox above to search
ude:

nosa supervivencia.	Dentro destas poderíamos destacar aquelas actividades máis consumistas como, por exemplo, mercar o móbil máis caro e bo que actualmente está á venda ou tamén vestir só roupas de marca, as cales en pouco se diferencian daquelas marcas pertencentes a empresas máis pequenas e descoñecidas, mais, son todos estes feitos os que fan que funcione a produtividade e, polo tanto, que tamén funcione o noso sistema económico baseado no capitalismo, naquel consumo sen fronteiras e incluso no malgaste de cartos, os cales moitas veces deberíamos destinar a aquelas persoas máis desfavorecidas en lugar de enriquecer aínda máis a aqueles que xa non son considerados ricos, senón multimillonarios.	En resumo, a pesar
---------------------	--	--------------------

Búsqueda de textos

Número de palabras	250	400
Número de lemas		
Densidad léxica		
Número de enunciados		
Palabras por enunciado		
Palabras enunciado más largo		
Palabras enunciado más corto		
Número de párrafos	1	1

Búsqueda de textos

ID	Título	Tema	Convocatoria del examen	Comisión delegada	Número de palabras	Número de lemas	Densidad léxica	Número de enunciados	Palabras por enunciado	Palabras enunciado más largo	Palabras enunciado más corto	Número de párrafos	Enunciados por párrafo
CORT_0102.xml	ABAU/2016-2017/CD04/xuño/04	A gastronomía	Xuño	04	283	128	0,45	11	25,73	38	13	1	11
CORT_0627.xml	ABAU/2016-2017/CD19/xuño/11	A gastronomía	Xuño	19	260	128	0,49	11	23,64	57	10	1	11
CORT_0080.xml	ABAU/2016-2017/CD03/xuño/24	Consumo e produción	Xuño	03	276	141	0,51	5	55,20	107	18	1	5

Análisis de ejemplos: estructura textual

Do mesmo xeito que as vestimentas, a música e a literatura, a cociña constitúe outro ámbito no que o paso do tempo foi introducindo novos cambios e novas maneiras de interpretala. Parece claro que as orixes desta alta cociña gastronómica atópanse nunha forte mellora no estilo de vida, ou polo menos dalgúns. Se retrocedemos unhas cantas décadas, á España franquista, un anaco de pan era máis que suficiente para o almuerzo de moitos: eran anos de carestía e racionamento. Non obstante a mellora da calidade de vida en xeral das clases medias, e por suposto, a globalización, provocaron o achegamento da cociña galega a outras moitas no ámbito mundial. Así, son cada vez máis os restaurantes que se incorporan a esta nova moda. Moitos destes seguen a servir comidas clásicas galegas como as mencionadas no texto, aínda que en menor cantidade e sempre dun xeito renovador, como se fosen novas comidas. Non obstante, ben é certo que cada vez son máis os establecementos que serven comidas de todos os rincóns do mundo. E por suposto, cada vez son máis os clientes deste tipo de restaurantes. E a pregunta a facérmonos sería: por que tendo produtos tan bos da nosa terra, como o polbo ou os grelos, hai unha gran cantidade de persoas que prefiren consumir alimentos tipicamente estranxeiros? O máis seguro é que esta moda sexa froito da globalización da que estamos a ser partícipes: os medios de comunicación son a principal vía destas modas. Que este estilo de vida se mantéña ao longo do tempo xa é máis discutible, pero o que está claro é que de seguireis así a economía, este tipo de modas quedarán olvidadas e regresarán os produtos nacionais.

Análisis de ejemplos: estructura textual

Do mesmo xeito que as vestimentas, a música e a literatura, a cociña constitúe outro ámbito no que o paso do tempo foi introducindo novos cambios e novas maneiras de interpretar.

Parece claro que as orixes desta alta cociña gastronómica atópanse nunha forte mellora no estilo de vida, ou polo menos dalgúns. Se retrocedemos unhas cantas décadas, á España franquista, un anaco de pan era máis que suficiente para o almorzo de moitos: eran anos de carestía e racionamento.

Non obstante a mellora da calidade de vida en xeral das clases medias, e por suposto, a globalización, provocaron o achegamento da cociña galega a outras moitas no ámbito mundial. Así, son cada vez máis os restaurantes que se incorporan a esta nova moda. Moitos destes seguen a servir comidas clásicas galegas como as mencionadas no texto, aínda que en menor cantidade e sempre dun xeito renovador, como se fosen novas comidas. Non obstante, ben é certo que cada vez son máis os establecementos que serven comidas de todos os rincóns do mundo. E por suposto, cada vez son máis os clientes deste tipo de restaurantes.

E a pregunta a facérmonos sería: por que tendo produtos tan bos da nosa terra, como o polbo ou os grelos, hai unha gran cantidade de persoas que prefiren consumir alimentos tipicamente estranxeiros? O máis seguro é que esta moda sexa froito da globalización da que estamos a ser partícipes: os medios de comunicación son a principal vía destas modas. Que este estilo de vida se manteña ao longo do tempo xa é máis discutible, pero o que está claro é que de seguireis así a economía, este tipo de modas quedarán olvidadas e regresarán os produtos nacionais.

Búsqueda de textos

Número de enunciados	<input type="text" value="10"/>	<input type="text" value="20"/>
Palabras por enunciado	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Palabras enunciado más largo	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Palabras enunciado más corto	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Número de párrafos	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Enunciados por párrafo	<input type="text" value="1"/>	<input type="text" value="1"/>

CORT_0914.xml	ABAU/2016-2017/CD06-07/setembro/01	Os referentes da mocidade	Setembro	06-07	207	102	0,49	10	20,70	31	5	9	1,11
-------------------------------	------------------------------------	---------------------------	----------	-------	-----	-----	------	----	-------	----	---	---	------

Análisis de ejemplos: estructura textual

Os nenos de hoxe en día tenen os modelos equivocados.

Isto é unha afirmación certa. Non é xusto que en lugar de idolatrar a persoas que fixeron importantes achegas para a humanidade, idolatren a personaxes da televisión que adícanse a falar mal da xente.

Sen embargo, no penso que isto sexa culpa dos nenos, a culpa é da nosa sociedade.

É lóxico que un futbolista vende máis que un gran médico, xa que os futbolistas adícanse ao mundo do entreteñemento, un mundo ensalzado polos medios de comunicación, un mundo que "vende".

A xente paga por ver o fútbol polo que a publicidade invade o mundo do fútbol de patrocinadores, xenerando desta forma enormes cantidades de diñeiro.

Estas personalidades non só son o modelo de nenos, tamén o son de adultos xa que manexan importantes cantidades de diñeiro por aparecer na televisión.

De todos modos hai que diferenciar os futbolistas que loitan por chegar a onde están, dos tertulianos de programas basura que chegan a onde están simplemente grazas aos seus contactos.

Estos últimos viven das miserias da xente, o cal é triste e nada ético.

É imposible dar un cambio radical a nosa sociedade, estamos todos en mans de uns poucos e estes disfrutan de enriquecerse sen moral ningunha.

Análisis de ejemplos: estructura textual

Os nenos de hoxe en día tenen os modelos equivocados. Isto é unha afirmación certa. Non é xusto que en lugar de idolatrar a persoas que fixeron importantes achegas para a humanidade, idolatren a personaxes da televisión que adícanse a falar mal da xente. Sen embargo, no penso que isto sexa culpa dos nenos, a culpa é da nosa sociedade.

É lóxico que un futbolista vende máis que un gran médico, xa que os futbolistas adícanse ao mundo do entreteñemento, un mundo ensalzado polos medios de comunicación, un mundo que "vende". A xente paga por ver o fútbol polo que a publicidade invade o mundo do fútbol de patrocinadores, xenerando desta forma enormes cantidades de diñeiro. Estas personalidades non só son o modelo de nenos, tamén o son de adultos xa que manexan importantes cantidades de diñeiro por aparecer na televisión.

De todos modos hai que diferenciar os futbolistas que loitan por chegar a onde están, dos tertulianos de programas basura que chegan a onde están simplemente grazas aos seus contactos. Estes últimos viven das miserias da xente, o cal é triste e nada ético.

É imposible dar un cambio radical a nosa sociedade, estamos todos en mans de uns poucos e estes disfrutan de enriquecerse sen moral ningunha.

Trabajo con las capas de corrección

Opciones de visualización

Texto: **Transcripción completa** **Versión final estudiante** **Estándar ortográfico** **Estándar morfológico** **Estándar léxico**
Estándar gramatical **Estándar semántico** **Estándar discursivo**

Mostrar: **Cores** **Alliación** **<pb>** **<lb>**

Anotación: **Lema estándar** **Lema orixinal** **Clase de palabra (estándar)** **Clase de palabra (orixinal)** **Tipo de problema**
Orixe do problema **Corrección derivada** **Conector**

Edit the information about each word of this file by clicking on the word in the text below, or click [here](#) to edit the raw XML

Os modernos cambios na composición familiar conxunta a eliminación dos roles de xénero ha xerado unas novas xeracións as cales, polo normal, apenas gardan [...] coñecemento no ámbito culinario. Conforme modernizábanse as costumes e as ideas e implantábanse as grandes distribuidoras, os supermercados, a variedade e sofisticación da dieta dos galegos diminuíu notablemente. Por esta razón é de esperar que a cociña esperta curiosidade e fascinación pois as novas xeracións dificilmente teñen tempo e vontade para formarse en dispor dunha ampla gama de pratos que cociñar así como de incluír nesa gama unha boa variedade nutricional xa que os supermercados e o poder adquisitivo da maioría de familias impuxo uns gustos moi específicos en canto a comida se refire.

Polo tanto, concursos e programas de televisión nos cales non so se preparen platos complexos e inhabituais, senón tamén se prometa con eles sabores exquisitos e diferentes, supoñen todo un atractivo para a poboación. Nos concursos [...] visualízase a dificultade e precisión que certos pratos conlevan, o cal por igual intimida máis fascina aos espectadores. Por outra parte ter certa idea de gastronomía, ben sexa na teoría ou na práctica, supón un certo prestixio o cal, pese a seren algo superfluo, adquire relevancia ao ubicarse nun panorama social onde a cultura encontrase sutilmente ignorada, e no que impera por influencia suxestiva da televisión, as revistas e as redes sociais unha fascinación vaga e superficial polo novo, o innovador, o rompedor etc... polo que a escasa cultura que a maioría comparte, convertese tamén en presa desta forma de valorar as cousas da vida e a sociedade.

En conseguinte a esta hexemonía do fugaz cabe esperar que a vaga fascinación colectiva pola gastronomía se extinga a curto prazo. A presenza dos concursos aínda é recente e o seu valor reside máis na súa parte competitiva que no compoñente profesional. Asemesmo a conducta predominante nas novas xeracións, e non tan novas, para as cales a cultura adoita ser un produto de ocio, non farán cambiar os seus costumes culinarias xa que a súa interese en experimentar novos pratos é meramente lúdica máis que con vistas ao futuro. En definitiva poderíase afirmar que esta tendencia é unha moda pasaxeira.

Trabajo con las capas de corrección

Opción de visualización

Texto: **Transcripción completa** **Versión final estudiante** **Estándar ortográfico** **Estándar morfológico** **Estándar léxico**
Estándar gramatical **Estándar semántico** **Estándar discursivo**

Mostrar: **Cores** **Aliñación** **<pb>** **<lb>**

Anotación: **Lema estándar** **Lema orixinal** **Clase de palabra (estándar)** **Clase de palabra (orixinal)** **Tipo de problema**
Orixe do problema **Corrección derivada** **Conector**

Edit the information about each word of this file by clicking on the word in the text below, or click [here](#) to edit the raw XML

Os modernos cambios na composición familiar **conxuntamente con** a eliminación dos roles de xénero **xeraron unhas** novas xeracións as cales, polo normal, apenas **teñen** [...] coñecemento **do** ámbito culinario. Conforme **se modernizaban os** costumes e as ideas e **se implantaban** as grandes distribuidoras, os supermercados, a variedade e sofisticación da dieta dos galegos diminuíu **notablemente**. Por esta razón é de esperar que a cociña **esperte** curiosidade e fascinación pois as novas xeracións **difícilmente** teñen tempo e vontade para formarse en dispor dunha ampla gama de pratos que cociñar así como de incluír nesa gama unha boa variedade nutricional xa que os supermercados e o poder adquisitivo da maioría de familias **impuxeron** uns gustos moi específicos en canto **á** comida se refire.

Polo tanto, concursos e programas de televisión nos cales non **só** se preparen **pratos** complexos e inhabituais, senón **que** tamén se prometa con eles sabores exquisitos e diferentes, supoñen todo un atractivo para a poboación. Nos concursos [...] visualízase a dificultade e precisión que certos **pratos implican**, o cal por igual intimida **mais** fascina **os** espectadores. Por outra parte ter certa idea de gastronomía, ben sexa na teoría ou na práctica, supón un certo prestixio o cal, pese a **ser** algo superfluo, adquire relevancia ao **situarse** nun panorama social onde a cultura **se encontra** sutilmente ignorada, e no que impera por **influencia** suxestiva da televisión, as revistas e as redes sociais unha fascinación vaga e superficial polo novo, o innovador, o rompedor etc... polo que a escasa cultura que a maioría comparte, **se converte** tamén en presa desta forma de valorar as cousas da vida e a sociedade.

Como consecuencia de esta hexemonía do fugaz cabe esperar que a vaga fascinación colectiva pola gastronomía se extinga a curto prazo. A presenza dos concursos aínda é recente e o seu valor reside máis na súa parte competitiva que no compoñente profesional. **Así mesmo a conduta** predominante nas novas xeracións, e non tan novas, para as cales a cultura adoita ser un **produto** de ocio, non **fará** cambiar os seus costumes **culinarios** xa que **o seu** interese en experimentar novos pratos é meramente **lúdico** máis que con vistas ao futuro. En definitiva poderíase afirmar que esta tendencia é unha moda pasaxeira.

Trabajo con las capas de corrección

Opciones de visualización

Texto: **Transcripción completa** **Versión final estudiante** **Estándar ortográfico** **Estándar morfológico** **Estándar léxico**
Estándar gramatical **Estándar semántico** **Estándar discursivo**

Mostrar: **Cores** **Aliñación** **<pb>** **<lb>**

Anotación: **Lema estándar** **Lema orixinal** **Clase de palabra (estándar)** **Clase de palabra (orixinal)** **Tipo de problema**
Orixe do problema **Corrección derivada** **Conector**

Edit the information about each word of this file by clicking on the word in the text below, or click [here](#) to edit the raw XML

Os modernos cambios na composición familiar **conxuntamente con** a eliminación dos roles de xénero **xeraron unhas** novas xeracións, as cales, polo normal, apenas **teñen** [...] coñecemento **do** ámbito culinario. Conforme **se** **modernizaban os** costumes e as ideas e **se implantaban** as grandes distribuidoras, os supermercados, a variedade e sofisticación da dieta dos galegos diminuíu **notablemente**. Por esta razón, de esperar que a cociña **esperte** curiosidade e fascinación, pois as novas xeracións **difícilmente** teñen tempo e vontade para formarse en dispor dunha ampla gama de pratos que cociña, así como de incluír nesa gama unha boa variedade nutricional, xa que os supermercados e o poder adquisitivo da maioría de familias **impuxeron** uns gustos moi específicos en canto á comida se refire.

Polo tanto, concursos e programas de televisión nos cales non **só** se preparen **pratos** complexos e inhabituais, senón **que** tamén se prometa con eles sabores exquisitos e diferentes, supoñen todo un atractivo para a poboación. Nos concursos [...] visualízase a dificultade e precisión que certos **pratos implican**, o cal por igual intimida **mais** fascina **os** espectadores. Por outra parte, por certa idea de gastronomía, ben sexa na teoría ou na práctica, supón un certo prestixio, o cal, pese a **ser** algo superfluo, adquire relevancia ao **situarse** nun panorama social onde a cultura **se** **encontra** sutilmente ignorada, e no que impera, por **influencia** suxestiva da televisión, as revistas e as redes sociais, unha fascinación vaga e superficial polo novo, o innovador, o rompedor etc. **Así pois**, escasa cultura que a maioría comparte **convértese** tamén en presa desta forma de valorar as cousas da vida e a sociedade.

Como consecuencia desta hexemonía do fuga, cabe esperar que a vaga fascinación colectiva pola gastronomía se extinga a curto prazo. A presenza dos concursos aínda é recente e o seu valor reside máis na súa parte competitiva que no compoñente profesional. **Así mesmo**, a **conduta** predominante nas novas xeracións, e non tan novas, para as cales a cultura adoita ser un **produto** de ocio, non **fará** cambiar os seus costumes **culinario**, xa que **o seu** interese en experimentar novos pratos é meramente **lúdico**, máis que con vistas ao futuro. En definitiva, poderíase afirmar que esta tendencia é unha moda pasaxeira.

Conclusiones

- CORTEGAL: herramienta de información y de aprendizaje
- Aprendizaje guiado por datos (*data driven learning*)
- Problemas importantes en el nivel discursivo (Val 1991; Bustos Gisbert 2011; Mestre Mestre & Carrió-Pastor 2013, Loredó & Silva Valdivia 2020)
- Trabajar aspectos puntuales (conectores, puntuación, elipses, referencias) y seleccionar buenos y malos modelos
- Textos relevantes por su representatividad y proximidad, especialmente para alumnado de 2º de Bachillerato

Referencias bibliográficas

Boyd, E. & al. (2019). "Working together towards an ideal infrastructure for language learner corpora". In A. Abel & al. (Eds.), *Widening the Scope of Learner Corpus Research. Selected papers from the fourth Learner Corpus Research Conference* (pp. 427-468). Louvain-la-Neuve: Presses universitaires de Louvain.

Bustos Gisbert, J. M. (2011): "Errores discursivos y estilísticos en la expresión escrita: categorización y valoración", *Quaderns de Filologia. Estudis lingüístics* XVI, 41-64.

Dagneaux, Estelle, Denness, S. & Granger, S. (1998): "Computer-aided error analysis", *System* 26, 126-174.

Díez-Bedmar, M. B. (2021). Error Analysis. In N. Tracy-Ventura, & M. Paquot (Eds.), *The Routledge Handbook of Second Language Acquisition and Corpora* (pp. 90-104). New York: Routledge.

Gilquin, G. & Granger, S. (2010). How can data-driven learning be used in language teaching? In A. O'Keeffe & M. McCarthy (Eds.), *The Routledge handbook of corpus linguistics* (pp. 359–370). London: Routledge.

Referencias bibliográficas

Janssen, M. (2016). TEITOK: Text-Faithful Annotated Corpora. In N. Calzolari, K. Choukri, T. Declerck, S. Goggi, M. Grobelnik, B. Maegaard, J. Mariani, H. Mazo, A. Moreno, J. Odijk, & S. Piperidis (Eds.), *Proceedings of the Tenth International Conference on Language Resources and Evaluation (LREC 2016)* (pp. 4037-4043). Portorož: European Language Resources Association (ELRA). http://www.lrec-conf.org/proceedings/lrec2016/pdf/651_Paper.pdf

Johns, T. (1997). Contexts: The Background, Development and Trialling of a Concordance-Based CALL Program. In A. Wichmann, S. Fligelstone, T. McEnery, & G. Knowles (Eds.), *Teaching and Language Corpora* (pp. 100-115). Londres: Longman.

Loredo, X. & Silva Valdivia, B. (2020): *Avaliación da competencia bilingüe nos idiomas galego e castelán do alumnado de 4º da ESO*. A Coruña: Real Academia Galega.
<https://doi.org/10.32766/rag.372>

Referencias bibliográficas

McEnery, T. & Richard, X. (2010). What Corpora Can Offer in Language Teaching and Learning. In E. Hinkel (Ed.), *Handbook of Research in Second Language Teaching and Learning*, vol. 2 (pp. 364-380). Londres / Nueva York: Routledge.

Mestre Mestre, E. M. & Carrió-Pastor, M. L. (2013): “A Proposal for the Detection and Classification of Discourse Errors”, *Procedia - Social and Behavioral Sciences* 95, 528-534.

Römer, U. (2011): “Corpus Research Applications in Second Language Teaching”, *Annual Review of Applied Linguistics* 31, 205-225.

Timmis, I. (2015): *Corpus Linguistics for ELT: Research and Practice*. Londres / Nueva York: Routledge.

Val, M. G. Costa (1991): *Redação e textualidade*. São Paulo: Livraria Martins Fontes Editora.

Vázquez Rozas, V. & Blanco, M. (2022). Corpus y enseñanza del español. In G. Parodi, P. Cantos Gómez, & C. Howe (Eds.), *Lingüística de corpus en español. The Routledge Handbook of Spanish Corpus Linguistics* (pp. 342-356). Londres / Nueva York: Routledge.

CILC2022: XIII Congreso Internacional de Lingüística de corpus

Grazie mille!
Muchas gracias!
Moitas grazas!

María Álvarez de la granja

Instituto da lingua galega-Universidade de Santiago de Compostela

maria.alvarez.delagranja@usc.gal